

Астана қаласы әкімдігінің «№ 2 көпбейінді қалалық балалар
ауруханасы» ШЖҚ МКК

Іскерлік әдеп кодексі

Астана қаласы әкімдігінің
«№ 2 көпбейінді қалалық балалар
ауруханасы» ШЖҚ МКК
директорының 2024 жылғы «26»
сәуірдесі А-52 - ө бұйрығымен
бекітілген

ІСКЕРЛІК ӘДЕП КОДЕКСІ

МАЗМҰНЫ

1-ТАРАУ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР МЕН НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР

2-ТАРАУ. ІСКЕРЛІК ӘДЕПТІҢ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ МЕН ПРИНЦИПТЕРІ

3-ТАРАУ. ІСКЕРЛІК ҚАТЫНАСТАРДЫҢ ӘДЕП НОРМАЛАРЫ

4-ТАРАУ. ІСКЕРЛІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРІ

5-ТАРАУ. КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТ

6-ТАРАУ. ДӘРІГЕРЛЕРДІҢ, ОРТА ЖӘНЕ КІШІ МЕДИЦИНАЛЫҚ
ПЕРСОНАЛДЫҢ ӘДЕП НОРМАЛАРЫ

7-ТАРАУ. ҚОРЫТЫНДЫ

І-ТАРАУ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР МЕН НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР

1. Астана қаласы әкімдігінің «№2 көпбейінді қалалық балалар ауруханасы» ШЖҚ МКК-ның (бұдан әрі – аурухана) осы Іскерлік әдеп кодексі (бұдан әрі – Кодекс) Қазақстан Республикасының заңнамасына, Аурухананың жарғысына және өзге де ішкі құжаттарына сәйкес әзірленген және қағидалар мен қағидаттардың жиынтығын білдіреді.

2. Кодекс аурухананың барлық мүдделі тұлғалармен өзара іс-қимылының әдептілік жағын, корпоративтік қатынастардың әдеп нормаларын, сондай-ақ әдеп нормаларының аурухананың және оның қызметкерлерінің күнделікті қызметіне әсер ету тетіктерін реттейтін құжат болып табылады.

3. Кодекстің ережелері Лауазымды адамдарға және атқаратын лауазымына қарамастан аурухананың барлық қызметкерлеріне қолданылады.

4. Аурухананың атқарушы органы аурухана Қызметкерлері заңсыз әрекеттерді жасаудан бас тартатын және белсенді әрекет ететін ашықтық пен жауапкершілік жағдайларын жасауға жауапты болады.

5. Әрбір аурухана Қызметкерінің бірінші міндеті ауруханада белгіленген әдеп нормаларын сақтау және моральдық нормаларды сақтау болып табылады.

6. Әдеп нормаларын тиісті деңгейде сақтау үшін Қызметкерлер ауруханада оларды сақтау және өздері үшін ең жоғары стандарттарды белгілеу жауапкершілігін алады.

7. Кодекстің мақсаты:

1) стратегиялық маңызды шешімдер қабылдау кезінде де, күнделікті жағдайларда да аурухананың барлық Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері өз қызметінде басшылыққа алатын негізгі құндылықтарды, қағидаттар мен қағидаларды бекіту;

2) ауруханада ұжымдағы сенім, өзара құрмет және әдептілік ахуалын сақтау үшін мінез-құлықтың жоғары әдеп стандарттарына негізделген бірыңғай Корпоративтік мәдениетті дамыту;

3) атқаратын лауазымына қарамастан барлық Қызметкерлердің Кодекс нормаларын біркелкі түсінуі және орындауы;

4) аурухананы корпоративтік басқару тетіктерінің тиімділігін арттыруға және оның Мүдделі тұлғалармен табысты өзара іс-қимылына көмек көрсету;

5) іскерлік мінез-құлықтың озық тәжірибесін қолдану арқылы мемлекет пен іскер қоғамдастық тарапынан ауруханаға деген сенімді арттыру және сақтау болып табылады.

8. Кодекс аурухананың өзге де ішкі құжаттарымен бірге қолданылады және іскерлік әдеп пен іскерлік мінез-құлық нормалары мен қағидаттарын сақтау бөлігінде аурухана Лауазымды адамдары мен Қызметкерлерінің қызметін көрсетеді.

9. Кодексте көрсетілген нормалар мен қағидаттардың тізбесі толық болып табылмайды және белгілі бір алғышарттар немесе мән-жайлар туындаған жағдайда нақтылануы, өзгертілуі немесе толықтырылуы мүмкін.

10. Аурухананың барлық Лауазымды адамдары, Қызметкерлері мен

серіктестері нәсіліне, тіліне, саяси және діни сенімдеріне, жыныстық, ұлттық және мәдени тиесілігіне қарамастан адал және әділ қарым-қатынас жасауға құқылы. Кез-келген түрдегі кемсітушілік пен қысым осы Кодекске қайшы келеді және қолайсыз мінез-құлықты құрайды. Егер қандай да бір Лауазымды адам немесе Қызметкердің серіктеске немесе басқа Қызметкерге қысым көрсететіні немесе оған тәуелділігі анықталса, онда аурухана оған қатысты тәртіптік ықпал ету шараларын қабылдайды.

11. Аурухана өз қызметкерлері мен олардың жұмысында мыналарды бағалайды:

- 1) аурухананың стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге бағдарлану;
- 2) кәсіпқойлық және өзінің кәсіби деңгейін арттыруға ұмтылу;
- 3) лауазымдық міндеттерін атқару кезінде бастамашылық және белсенділік;
- 4) тәртіптілік және жауапкершілік;
- 5) қызметкерлер арасындағы өзара қолдау;
- 6) аурухананың жас мамандарына көмек көрсету.

12. Аурухананың қызметі аурухананың және Іскерлік әдеп мен мінез-құлық ережелерін сақтауға негізделген барлық мүдделі тұлғалардың қарым-қатынасына негізделген. Өзара міндеттемелерді сақтау сындарлы жұмыстың қажетті шарты болып табылады.

13. Кодексте мынадай ұғымдар мен терминдер қолданылады:

Жалғыз қатысушы – тиісті саланың уәкілетті органы;

Іскерлік әдеп – аурухана, оның лауазымды адамдары мен қызметкерлері өз қызметінде басшылыққа алатын іскерлік мінез-құлықтың әдеп принциптері мен нормаларының жиынтығы;

Лауазымды адам – аурухана басшылығы;

Мүдделі тұлға – бұл аурухана келісімшарттық қатынастарға түскен немесе оған түсуге ниетті жеке немесе заңды тұлға, сондай-ақ ауруханамен байланысты мәмілелерге қатысатын адамдар.

Заңнама – Қазақстан Республикасының белгіленген тәртіпте қабылданған жиынтық нормативтік құқықтық актілері;

Мүдделер қақтығысы – аурухана қызметкерінің жеке мүдделері оның ШЖҚ МКК-ге қатысты міндеттері қақтығысатын және аурухана қызметкерінің жеке мүдделері оның лауазымдық міндеттерін бейтарап атқаруына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай;

Корпоративтік мәдениет – ауруханаға тән құндылықтар мен принциптер, іскерлік қатынастардың әдеп нормалары, мінез-құлық нормалары;

Корпоративтік жанжал – жалғыз қатысушы мен аурухана органдары арасында туындаған келіспеушілік немесе дау немесе мынадай салдардың біріне әкелетін немесе әкелуі мүмкін аурухана органдары арасындағы келіспеушілік немесе дау;

- қолданыстағы заңнама нормаларын, аурухананың жарғысын немесе ішкі құжаттарын, жалғыз қатысушының құқықтарын бұзу;
- ауруханаға, оның басқару органына немесе қабылданған шешімдердің мәніне шағымдар.

Әлеуметтік жауапкершілік – аурухананың, мемлекеттің және қоғамның өзара мүдделеріне жауап беретін өз еркімен өзіне қабылдаған міндеттемелерді орындау;

Қызметкер – ауруханамен еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға.

Корпоративтік жанжалдарды реттеу – корпоративтік жанжалдардың алдын алуға немесе шешуге бағытталған рәсімдер кешенін жүзеге асыру.

2-ТАРАУ. ІСКЕРЛІК ӘДЕПТІҢ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ МЕН ПРИНЦИПТЕРІ

14. Аурухана стратегиялық маңызды корпоративтік шешімдер қабылдау үшін де, аурухана Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері кездесетін күнделікті жағдайларда да Жалғыз қатысушымен, мемлекеттік органдармен, емхана Лауазымды адамдарымен, қызметкерлерімен, серіктестермен, басқа да Мүдделі тұлғаларымен және жалпы ауруханамен өзара қарым-қатынаста осы Кодекстің талаптарын қабылдайды және ұстанады.

15. Негізінде аурухананың қызметі қалыптасатын негізгі корпоративтік құндылықтар оның қызметкерлерінің әдептілігі, сенімділігі және кәсібилігі, олардың жұмысының тиімділігі, өзара көмек, бір-біріне, жалпы аурухананың мүдделі тұлғаларына құрмет болып табылады.

16. Аурухананың негізгі корпоративтік принциптері:

1) **Құзыреттілік пен кәсібилік** – аурухана қызметкерлерінің тиісті білімі, жұмыс тәжірибесі, салмақты және жауапты шешімдер қабылдау қабілеті болуы тиіс. Аурухана өз Қызметкерлері үшін кәсіби білім мен дағдылар деңгейін арттыру, кәсіби, шығармашылық қабілеттерін іске асыру, әлеуетін дамыту және мансаптық өсу мүмкіндіктері үшін жағдай жасайды;

2) **Патриотизм** – мемлекет тарапынан ауруханаға жүктелген жоғары сенім және оның Әлеуметтік жауапкершілігі патриотизм сезімін және денсаулық сақтау жүйесін дамытуға ықпал етуге ұмтылысты тугызды;

3) **Ашықтық** – аурухана аурухана туралы ақпараттың барынша ашықтығына, ашықтығы мен сенімділігіне, оның жетістіктері мен қызметінің нәтижелеріне ұмтылады. Аурухана Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік пен есепке алу сапасын жақсарту негізінде істердің жай-күйі туралы Жалғыз қатысушы мен серіктестерді адал, уақтылы хабардар етуге, ақпараттың ашықтығы мен қолжетімділігін арттыруға ұмтылады. Сонымен қатар, аурухана коммерциялық және қызметтік құпияларды құрайтын ақпараттың жария етілмеуін қадағалайды;

4) **Жауапкершілік пен адалдық** – Аурухана алынған міндеттемелерге, белгіленген талаптарға, Қазақстан Республикасының заңнамасына, шарттық

қатынастарға, іскерлік айналым әдет-ғұрыптарына және моральдық-адамгершілік қағидағтарына жауапкершілікпен және адалдықпен қарайды. Аурухана мемлекет алдындағы өзінің Әлеуметтік жауапкершілігін түсінеді;

5) **Адалдық пен әдептілік** – аурухана қызметінің және оның іскерлік беделінің негізі. Аурухана жеке мүдделер мен кәсіби қызмет арасындағы қалыптасуға жол бермейді. Алдау, үнсіз қалу және жалған мәлімдемелер Лауазымды адам, Қызметкер, Аурухана мәртебесіне сәйкес келмейді;

6) **Жеке тұлғаны құрметтеу** – Лауазымды адам, аурухана Қызметкері, оның лауазымына, жұмыс орнына, атқаратын қызметтік және еңбек міндеттеріне қарамастан басшылыққа алынуы тиіс негізгі қағида. Жеке тұлғаны құрметтеу қағидатын өзара сақтау Қызметкерлерге қатысты Лауазымды адамдар үшін де, Лауазымды адамдарға қатысты Қызметкерлер үшін де тең дәрежеде міндетті болып табылады.

3-ТАРАУ. ІСКЕРЛІК ҚАТЫНАСТАРДЫҢ ӘДЕП НОРМАЛАРЫ

3.1. Аурухананың лауазымды адамдары мен қызметкерлері

17. Аурухананың лауазымды адамдары мен қызметкерлері:

- 1) Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздеріне және аурухананың корпоративтік рәміздеріне құрметпен қарауы;
- 2) жалпы қабылданған моральдық-әдеп нормаларын сақтауға, мемлекеттік тілге және басқа тілдерге, барлық халықтардың салт-дәстүрлеріне құрметпен қарауы;
- 3) жоғары кәсіби жұмыс үшін барлық күш-жігерін жұмсауға, аурухананың мүлкіне ұқыпты қарауы, оны ұтымды және тиімді пайдалануы;
- 4) өзінің жұмысқа деген көзқарасы және мінез-құлқымен ұжымда тұрақты және жағымды жағдай жасауға ықпал етуі;
- 5) сыпайы және дұрыс болуы;
- 6) немқұрайлылық пен дөрекілікке төзбеуі;
- 7) әріптестеріне қолдау және көмек көрсетуі;
- 8) біреудің пікіріне мұқият болуы;
- 9) сөз бен істің бірлігін қамтамасыз етуі, уәделерді орындауы;
- 10) қателіктерін жасырмауы/мойындауы;
- 11) өзіне де (немесе өзіне байланысты адамдарға), басқаларға да қатысты Мүдделер қақтығысы туындауы мүмкін жағдайға жол бермеу үшін өзін-өзі ұстауы;
- 12) басқа Қызметкерлерге қатысты жеке субъективті пікір білдіруге жол бермеу және басқа Қызметкерлердің іс-әрекеттерінің дұрыстығына немесе дұрыс еместігіне жеке баға бермеуі;
- 13) құпиялылық нормаларын бұзбай және аурухананың ішкі құжаттарының талаптарын ескере отырып, бір-біріне дұрыс ақпаратты уақтылы ұсынуы;
- 14) тікелей берілген өкілеттіктерсіз немесе аурухана Лауазымды адамдарының тікелей тапсырмасынсыз аурухана атынан кез келген тақырыпта көпшілік алдында сөз сөйлеуге, пікір білдіруге немесе сұхбат беруге жол бермеуі;
- 15) қоршаған ортаға құрмет көрсетуі және оған ұқыпты қарауы;
- 16) Кодекстің талаптарын мұқият зерделеуі, түсінуі және адал орындауы және

келіскен жағдайда тиісті растау нысанын (осы Кодекке қосымша) толтыруы;

17) өзіне міндеттемелер қабылдағаны үшін жауапты болуы;

18) лауазымдық міндеттерін атқару кезінде жеке қатынастарын немесе дербес пайданы емес, аурухананың мүдделерін басшылыққа алуы;

19) іскерлік әдеп қағидаттарын, мінез-құлық қағидаларын бұзу мәселелері бойынша терген-тексеру жүргізу кезінде көмек көрсетуі;

20) өз жұмыс орнында тазалық пен тәртіпті сақтауы, сондай-ақ барлық жұмыс материалдарын тиісті жағдайда сақтауы тиіс.

18. Аурухананың Лауазымды тұлғалары:

1) Кодекстің негіз қалаушы құндылықтары мен қағидаттарын ескере отырып, ашықтық және бейтараптық қағидаттарында басқарушылық шешімдер қабылдауға;

2) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында және аурухананың ішкі құжаттарында көзделген алдыңғы міндеттерді іске асыру үшін жауаптылыққа болуға;

3) Кодекке талаптарына адалдығын өз үлгісінде көрсетуге және олардың сақталуын көтермелеуге;

4) қол астындағылар арасында корпоративтік рух құруға, ұжымды аурухананың ортақ миссиясымен, құндылықтарымен және қағидаттарымен біріктірілген командаға жинақтауға уақыт бөлуге;

5) Қызметкерлерге және қажет болған жағдайда барынша дәл нұсқаулықтармен қоса нақты міндеттер қоюға;

6) Қызметкерлерге өз жұмысын орындау үшін қажетті ақпаратқа ашық және тұрақты қол жеткізуді қамтамасыз етуге;

7) Қызметкерлерге кеңес беруге және тәлімгерлік етуге;

8) ешбір жағдайда емхана Қызметкерінің мәртебесін төмендетуге жол бермеуге міндетті.

19. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлерінің өз функционалдық міндеттерін орындағаны үшін мыналарды қабылдауға құқығы жоқ:

1) заңды және жеке тұлғалардан ақша түріндегі сыйақы, өзге нысандардағы қызметтер;

2) сыпайылық пен қонақжайлылықтың жалпы қабылданған нормаларына сәйкес немесе хаттамалық және өзге де ресми іс-шараларды өткізу кезінде назар аударудың символдық белгілерін қоспағанда, жұмыс бойынша оларға тәуелді заңды және жеке тұлғалардан сыйлықтар немесе қызметтер.

20. Аурухана басшылығы кәсіпорын емханасында агрессияны, кемсітушілікті, үркіту мен қорқытуды болдырмайтын жұмыс жағдайларын жасауы керек. Мұндай құбылысқа тап болған кез-келген Қызметкер осындай қалыптасуларды шешу үшін бұл туралы өзінің тікелей басшысына хабарлауға құқылы.

3.2. Уәкілетті орган

21. Уәкілетті органмен өзара қарым-қатынас Заңнаманың, аурухананың Жарғысы мен өзге де ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес ашықтық, есептілік

және жауапкершілік қағидаттарына негізделген. Аурухана уәкілетті органмен қарым-қатынаста белгіленген рәсімдерді нақты сақтайды.

22. Аурухана мен уәкілетті орган арасында ақпарат алмасу тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасымен, аурухананың Жарғысымен және ішкі құжаттарымен реттеледі.

3.3. Іскери серіктестер

23. Аурухананың іскер серіктестермен өзара іс-қимылы заңдылық, адалдық және тиімділік қағидаттарында шарттардың талаптарына сәйкес өзіне қабылдаған міндеттемелері үшін өзара тиімділік, ашықтық және толық жауапкершілік қағидаттарында жүзеге асырылады.

24. Аурухана іскер серіктестермен шарттардың талаптарын сақтайды және оларға қатысты өз міндеттемелерін орындайды.

25. Аурухана өз қызметінде іскер серіктестерге негізсіз жеңілдіктер мен артықшылықтар беруге жол бермейді.

3.4. Аурухана қатынастары

26. Аурухана заңнамаға, аурухана Жарғысына, ішкі құжаттарына, келісімдерге, сондай-ақ Ұйымдардың жарғыларына сәйкес Ұйымдармен өзара қарым-қатынасты жүзеге асырады.

3.5. Қоғам

27. Аурухана өзінің қоғам алдындағы әлеуметтік жауапкершілігін түсінеді.

28. Аурухана өзін өзі жұмыс істейтін және құрмет, сенім, адалдық пен әділеттілік принциптеріне негізделген берік қарым-қатынас орнатуға тырысатын қоғамдық ортаның ажырамас бөлігі ретінде қарастырады.

29. Аурухана:

1) әлеуметтік маңызы бар мәселелерді шешуге оң әсер етуге;

2) қоғамға қызмет етуге, кәсіптік білім мен білім деңгейін, басқа да әлеуметтік бағдарламаларды арттыруға бағытталған бағдарламаларды қолдауға;

3) экономикалық тиімді және мақсатқа сай болған кезде жаңа жұмыс орындарын құруға және қызметкерлердің кәсіби біліктілігін арттыруға;

4) қоғамдық қатынастарды жетілдіру, қоршаған ортаны жақсарту және өмір қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында ұйымдармен (қоғамдық, үкіметтік емес және басқалармен) сындарлы қатынастар орнатуға ұмтылады.

30. Аурухана беделі күмәнді заңды және жеке тұлғалармен ынтымақтастықтан бас тартуға міндеттеме алады.

31. Аурухана экология және қоршаған ортаны қорғау бастамаларын қолдайды.

32. Аурухана халықтар арасындағы бейбітшілікті, достық пен келісімді нығайтуға жәрдемдесетін жобаларды қолдауға ерекше назар аудара отырып, қайырымдылық қызметін түрлі нысандарда жүзеге асырады.

33. Аурухана білім беру, ғылым, мәдениет, өнер, ағарту жүйесінің дамуына, сондай-ақ тұлғаның рухани дамуына ықпал етеді.

4-ТАРАУ. ІСКЕРЛІК МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРІ

34. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері аурухананы және оның беделін, коммерциялық және қызметтік құпияларды жеке байыту немесе басқа адамдарды байыту мақсатында пайдаланбауы керек.

35. Мүдделер қақтығысын болдырмау аурухананың, оның Лауазымды адамдарының, Қызметкерлерінің және уәкілетті органның мүдделерін қорғауды қамтамасыз етудің маңызды шарты болып табылады. Аурухананың барлық Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері Мүдделер қақтығысынан босатылған ашық, уақтылы және адекватты шешімдер қабылдауға жауапты.

36. Аурухана Лауазымды адамдары мен Қызметкерлерінің қол астындағылармен, серіктестермен, бәсекелестермен қарым-қатынасындағы іскерлік мінез-құлқы бір-біріне қарама-қайшылықты болдырмайды және мыналарды болжайды:

- 1) ашық ой мен ізгі ниет;
- 2) тексерілмеген ақпаратты пайдаланудан бас тарту;
- 3) аурухананың коммерциялық және қызметтік құпияларына қатысты ақпаратты жария етпеу;
- 4) өз сөзіне адалдық;
- 5) моральдық құндылықтарды сақтай отырып, мақсатқа ұмтылу;
- 6) өзінің іскерлік беделін ұстап тұру, тікелей не үшінші тұлғалар арқылы көрінеу жалған және тексерілмеген ақпаратты таратуға қатысудан бас тарту;
- 7) Мүдделер қақтығысы жағдайында дауларды келіссөздер арқылы шешуге қол жеткізу.

Құпия ақпарат

37. Аурухананың құпия ақпараты деп Қазақстан Республикасының заңнамасына, аурухананың ішкі құжаттарына сәйкес оған жатқызылған ақпарат танылады. Аурухана қызметкерлері құпия ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізудің және оған қол жеткізуге құқығы жоқ үшінші тұлғаларға және өзге де қызметкерлерге жария етудің алдын алуы, сондай-ақ деректердің жоғалуына немесе жойылуына жол бермеуі тиіс.

38. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлеріне құпия ақпаратпен жұмыс істеу кезінде осы ақпаратты беру туралы талап аурухананың ішкі құжаттарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, коммерциялық және қызметтік құпияларды жария етуге тыйым салынады.

39. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері құпия ақпаратпен жұмыс істеу кезінде аурухананың ішкі құжаттарының талаптарын қатаң сақтауы керек.

Сыбайлас жемқорлық және басқа да заңсыз әрекеттер.

Аурухана Мүдделі тұлғалар тарапынан да, аурухана Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері тарапынан да негізсіз пайда мен артықшылықтар алу немесе сақтау мақсатында сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қайшы

әрекеттерге жол бермеу үшін бар күшін салады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі тікелей міндет аурухананың Лауазымды адамдарына жүктеледі.

Аурухана Қызметкерлері өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы басшылықтың назарына жеткізуге міндетті.

5-ТАРАУ. КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТ

40. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері осы Кодекстің талаптарын сақтау, түсіну және оны бұзудың алдын алу арқылы аурухананың корпоративтік мәдениетін дамытуға үлес қосуы керек.

41. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері корпоративті рухты қалыптастырып, Кодекстің сақталуын өзі үлгі бола отырып қолдауы керек.

5.1. Келіссөздер жүргізудің сыртқы түрі мен әдебі

42. Аурухана Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері қызметтік міндеттерін орындау кезінде киім, аяқ киім, шаш үлгісін таңдауда іскерлік стиль нормаларын қатаң сақтауы тиіс.

43. Ұйымдарда белгілі бір нысанды сақтауға қойылатын талаптар белгіленуі мүмкін.

44. Медициналық әдеп медицина қызметкерінен жеке гигиена ережелерін сақтауды ғана емес, сонымен қатар әдептілікті де талап етеді. Киім тек таза ғана емес, сонымен қатар жұмысты орындауға ыңғайлы болуы керек. Ол шамадан тыс ашық түсімен немесе көркем кесіндісімен науқастарды тітіркендірмеуі керек. Иіссу немесе одеколон қалыпты мөлшерде, тек өткір иісі жоғы тұтынылуы керек. Косметиканы қолданудағы және әртүрлі зергерлік бұйымдарды тағудағы қарапайымдылық пен сенімділік медицина қызметкерінің іс-әрекетінің сипатына байланысты.

45. Лауазымды адамдар мен Қызметкерлердің басқа қызметкерлермен және іскери серіктестермен, соның ішінде телефон арқылы келіссөздер жүргізу қабілеті жалпы аурухана туралы жағымды әсер қалдыруға ықпал етеді. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері келіссөздер, соның ішінде телефон арқылы сөйлесу кезінде дұрыс және құрметпен сөйлесуі керек. Іскерлік келіссөздер салпақты, сыпайы түрде жүргізілуі керек.

46. Ішкі немесе сыртқы қоңырауға жауап бере отырып, барынша сыпайы және мейірімді болу керек, нақты және толық ақпарат беру қажет. Сондай-ақ, телефонмен сөйлескен кезде бір бөлмеде басқа Қызметкерлер болуы мүмкін екенін есте ұстаған жөн және олардың жұмысына мұқият болу керек және қатты әңгімемен олардың назарын аудармау керек. Кеңеске қатысқан кезде ұялы телефондарды өшіру немесе үнсіз режим орнату қажет.

5.2. Корпоративтік мерекелер

47. Корпоративтік мәдениетті қалыптастырудағы маңызды элементтердің бірі ұжымда мерекелік іс-шаралар өткізу болып табылады.

48. Аурухананың барлық Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері

корпоративтік ойын-сауық немесе спорттық іс-шараларға қатыса алады. Сондай-ақ, мақсаты Қызметкерлер арасында корпоративтік рухты арттыру болатын іс-шараларды өткізу бойынша ұсыныстарды өздері енгізе алады.

49. Дәстүрлі корпоративтік мерекелерге Аурухананың туған күні, Жаңа жыл, Медицина қызметкерлерінің күні, Конституция күні, Тәуелсіздік күні және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да ресми мерекелер жатады.

50. Аурухана ішінде барлық Қызметкерлер конференц-залда немесе аурухана аумағындағы басқа жерде жиналады, аурухана басшылығының өкілдері құттықтау сөз сөйлейді, жұмыста ерекше көзге түскен қызметкерлерді мадақтамалармен, сыйлықтармен және т. б. атап өтеді.

51. Мереке болған жағдайда ұжым қаладан тыс жерлерге, табиғат аясына шыға алады, онда құрылымдық бөлімшелер музыкалық нөмірлер, билер, ойындар дайындайды. Жекелеген жағдайларда басшылықтың бастамасы бойынша Қызметкерлердің отбасы мүшелері шақырылады.

5.3. Қауіпсіздік, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау

52. Аурухана өз Қызметкерлері үшін еңбек жағдайларының қауіпсіздігін қамтамасыз етеді, қоршаған ортаны күзету мен қорғауды сақтайды, қызметтің осы саладағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етеді. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы стандарттар мен ережелерді қатаң сақтауға міндетті.

53. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері қоршаған ортаға әсер етуді азайтады, мысалы, энергияны үнемдейді, қағаз тасымалдағыштарды пайдалануды азайтады.

54. Аурухана қоршаған ортаны қорғау қағидаттарын ұстанады және энергия үнемдеу технологияларын, қалдыксыз өндірісті, қалдықтарды қайталама пайдалануды енгізеді. Осы мақсатта аурухана инвестициялық шешімдер қабылдау немесе провайдерлермен келісім жасасу кезінде осы факторларды ескеруі мүмкін.

5.4. Құндылықпен байланыс

55. Аурухана қоғаммен және бұқаралық ақпарат құралдарымен жоғары әдеп стандарттардың сақталуын қадағалайды. Аурухана Лауазымды адамдардың көпшілік алдында сөйлеген сөздерінде, өзінің ақпараттық-жарнамалық материалдарында немесе қоғаммен байланыс жөніндегі басқа да іс-шараларда жалған ақпарат таратуға, фактілерді жасыруға және/немесе бұрмалауға жол бермейді.

56. Бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде ғаламторда аурухана атынан көпшілік алдында сөз сөйлеуге, аурухананың оқиғаларына түсініктеме беруге немесе қандай да бір мәлімдеме жасауға тек осыған уәкілеттік берілген аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері құқылы.

57. Аурухана атынан сөз сөйлеген кезде Лауазымды адамдар мен Қызметкерлер кәсіптік мінез-құлық пен іскерлік әдептің жалпы қабылданған нормаларын сақтауға, тек сенімді ақпаратты таратуға, сондай-ақ құпия ақпаратты жария етуге жол бермеуге міндетті.

58. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері қызметтік жұмыс және жалпы аурухана қызметі мәселелері бойынша, егер ол:

- 1) аурухана қызметінің негізгі бағыттарына сәйкес келмесе;
- 2) құпия ақпаратты ашатын болса;
- 3) аурухана Лауазымды адамдарының атына әдептен тыс мәлімдемелерді қамтыса, өз пікірін ашық білдірмеуі керек.

6-ТАРАУ. ДӘРІГЕРЛЕРДІҢ, ОРТА ЖӘНЕ КІШІ МЕДИЦИНАЛЫҚ ПЕРСОНАЛДЫҢ ӘДЕП НОРМАЛАРЫ

60. Дәрігер науқастың құқықтарын құрметтеуі керек. Кәсіби шешімдер қабылдаған кезде дәрігер науқасқа пайдасы туралы ойлауы тиіс.

61. Дәрігер пациентті өзіне жібергені үшін сыйақы алмауы не пациентті белгілі бір емдеу мекемесіне, белгілі бір маманға жібергені немесе емдеудің белгілі бір түрін тағайындағаны үшін кез келген көзден ақы немесе өзге сыйақы алмауы тиіс.

62. Дәрігер науқастың физикалық немесе психологиялық жай-күйін нашарлататын әрекетті жасамауы керек.

63. Дәрігердің пациент денсаулығының жай-күйі туралы кәсіби қорытындысы тек медициналық тексерудің және (немесе) жүргізілген емнің нәтижелеріне негізделуі тиіс.

64. Науқастарға диагноз қою және емдеу тактикасы пациенттердің зардап шеккен органдары мен органдар жүйелері бойынша бейінді мамандардан тұратын көп тәртіптік топтың қатысуымен жүргізілуі тиіс.

65. Науқастың денсаулығы мен өмірін сақтау мақсатында дәрігер өзінің кәсіби тәжірибесі мен әлеуетін пайдалануы тиіс. Егер қажетті тексеру немесе емдеу мүмкіндік деңгейінен асып кетсе, ол неғұрлым құзыретті әріптестеріне жүгінуі керек.

66. Дәрігер медициналық көмекке жүгіну фактісі, азаматтың денсаулық жағдайы, оның сырқаттану диагнозы және оны тексеру (немесе) емдеу кезінде алынған дәрігерлік құпияны құрайтын өзге де мәліметтер туралы ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етуі тиіс.

67. Тек емдеуші дәрігер пациенттің денсаулығы туралы туыстарын хабардар етуге құқылы.

68. Жұмыс уақытында және жұмыс уақытында ургентті көмек көрсету – әр дәрігердің міндеті.

69. Дәрігер пациентті негізсіз тәуекелге ұшыратпауы керек, сондай-ақ өз білімін адамгершілікке жатпайтын мақсаттарда пайдаланбауы керек.

70. Дәрігер науқас пен пациенттің арасында өзара сенім болмаған кезде, егер дәрігер емдеуге қабілетсіз болса немесе ем жүргізуге қажетті мүмкіндіктері мен тәжірибесі болмаса, дәрігер науқас пациенттің жағдайын нашарлатпайтын шараларды қабылдауға міндетті болатын шұғыл көмек жағдайларын қоспағанда, науқасты емдеуден бас тарта алады. Мұндай жағдайларда дәрігер науқасқа басқа маман ұсынуы керек.

71. Дәрігер пациенттің дәрігер таңдау құқығын және емдеу-алдын алу шараларын жүргізу туралы шешім қабылдауға қатысуын құрметтеуі керек.

72. Пациенттің келісімінсіз емдеу-диагностикалық іс-шараларды жүргізуге

физикалық немесе психикалық жай-күйі бойынша жағдайды адекватты бағалай алмайтын пациенттің денсаулығына қауіп төнген жағдайларда ғана рұқсат етіледі. Бұл жағдайда консилиум шешім қабылдауы керек, ал егер консилиумды жинау мүмкін болмаса – тікелей емдеуші дәрігер шешеді.

73. Баланы емдеу кезінде дәрігер оның ата-анасына немесе камқоршыларына толық ақпарат беруге, емдеудің қандай да бір әдісін немесе дәрілік затты қолдануға олардың келісімін алуға міндетті.

74. Дәрігер науқастың және оның отбасының ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуі тиіс, оған және оның отбасына мейірімділікпен қарауы керек.

75. Дәрігер оккультивті-мистикалық және діни емдеу әдістерін, сондай-ақ дәстүрлі емес медицинаның емдеу әдістерін насихаттамауы және қолданбауы керек.

76. Балама емдеу әдістерін таңдағанда дәрігер дәлелді негізі бар емдеу әдісін таңдауы керек. Дәлелді базасы бар екі балама емдеу әдісі болған кезде дәрігер әр емдеу әдісінің тиімділігі мен шығындарының тепе-теңдігі негізінде таңдау жасауы керек (cost-effectiveness analysis).

77. Егер пациент өз келісімін білдіре алмаса, оны заңды өкіл немесе науқасты үнемі камқорлыққа алатын адам білдіруі керек.

78. Науқас өзінің денсаулық жағдайы туралы ақпарат алуға құқылы, бірақ ол одан бас тартуы немесе денсаулық жағдайы туралы хабарлауы керек адамды көрсетуі мүмкін. Егер денсаулыққа елеулі зиян тигізуі мүмкін деген дәлелді себептер болған жағдайларда ақпарат пациенттен жасырылуы мүмкін. Алайда, науқастың өтініші бойынша дәрігер оған толық ақпарат беруге міндетті.

79. Дәрігер пациенттің басқа мамандардан алған ауруы (диагнозы) туралы балама кәсіби пікір алу құқығын білуі және мойындауы керек.

80. Дәрігер пациенттің басқа маманнан кеңес алу туралы шешіміне кедергі келтіруі керек.

81. Емдеу процесінде қате кеткен немесе күтпеген асқынулар дамуы кезінде дәрігер бұл туралы пациентке, қажет болған жағдайда басшылыққа, аға әріптеске хабарлауға және нұсқау күтпей, салдарын түзетуге бағытталған іс-әрекеттерге дереу кірісуге міндетті.

82. Дәрігер жеке баю және материалдық пайда алу үшін кәсіби шешім қабылдамауы керек.

83. Дәрігер дәрі-дәрмектерді дайындаушы фирмалар мен таратушылардан олар ұсынатын дәрі-дәрмектерді тағайындағаны үшін сыйлықтар қабылдамауы керек.

84. Дәрігер дәрі-дәрмектерді тағайындау кезінде медициналық көрсеткіштерді және пациенттің мүдделерін ғана қатаң басшылыққа алуы керек.

85. Дәрігер науқасқа жасына, материалдық жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, дініне, әлеуметтік тегіне, саяси көзқарастарына, азаматтығына және басқа да медициналық емес факторларға қарамастан медициналық көмек көрсетуі тиіс.

86. Дәрігер дәрігерлік анықтамаларды тек Қазақстан Республикасының заңнамасына, нормативтік-әдістемелік және ішкі құжаттарға сәйкес бере алады.

87. Күрделі профилактикалық, диагностикалық және ерекше емдік (мысалы, ағзаларды трансплантациялау) және басқа шараларды қажет ететін науқастарды таңдағанда дәрігерлер қатаң медициналық көрсеткіштерге сүйеніп, алқалы шешім

қабылдауы керек.

88. Емдеуші дәрігер науқасты емдеу процесіне жауап береді.

89. Дәрігер-бөлім басшылары, бөлімше басшылары және т.б. өз қарамағындағылардың кәсіби біліктілігін арттыруға қамқорлық жасауға міндетті.

6.2. Дәрігерлердің қарым-қатынасы

90. Дәрігерлер бір-біріне, сондай-ақ басқа медициналық және көмекші қызметкерлерге құрметпен қарауға, кәсіби әдепті сақтауға және пациенттің емдеуші дәрігерді немесе медициналық ұйымды таңдауына құрметпен қарауға міндетті.

91. Студенттер мен жас мамандарды оқытатын дәрігерлер өздерінің мінез-құлқымен, өз міндеттерін орындауға деген көзқарасымен үлгі болуы және осы Кодекске адалдығын көрсетуі тиіс.

92. Дәрігерлер салауатты өмір салтын бұқаралық ақпарат құралдары арқылы насихаттап, жас мамандарға үлгі болып, қоғамдық және кәсіби әдеп нормаларын сақтауы керек.

93. Әріптестеріне жасалатын кәсіби ескертулер дәлелді болуы керек, ар-намысына тимейтін нысанда, жеке әңгімелесу кезінде жасалуы керек.

94. Дәрігердің басқа дәрігердің кәсіби біліктілігіне жария түрде күмән келтіруіне немесе оның беделін қандай да бір жолмен түсіруге құқығы жоқ.

95. Дәрігерлер қиын клиникалық жағдайларда тәжірибесі аз әріптестеріне дұрыс нысанда кеңес беріп, көмек көрсете алады.

96. Емдеу процесінде емдеуші дәрігер әріптестерінің ұсыныстарын қабылдай алады немесе негіздеме және дәлелді медицина негізінде бас тарту дәлелдерін келтіре отырып, олардан бас тарту алады.

6.3. Дәрігердің орта медициналық қызметкерлермен қарым-қатынасы

97. Дәрігерлер орта медициналық персоналға құрметпен қарауы керек, пациенттің денсаулығына және тағайындалған емге қатысты оның пікірін елемеге жол бермеуі тиіс. Егер орта медициналық персонал тағайындалған рәсімдерді жүргізу кезінде қателіктер жіберсе, дәрігерлер мейірімді және дұрыс түрде пациенттердің қатысуынсыз ескертулер жасауы керек.

98. Орта медициналық персонал дәрігерден ауру тарихындағы, тағайындау парағындағы және т.б. түсініксіз жазбалар бойынша түсініктеме алуға және қажет болған жағдайда ақпараттың сәйкессіздігін көрсетуге құқылы.

99. Орта медициналық персонал пациенттің құқықтарын, санитарлық ережелерді, қауіпсіздік техникасын, медициналық техника мен дәрілік препараттарды қолдануға арналған нұсқаулықтарды білуі және сақтауы тиіс.

100. Орта медициналық қызметкерлер өздерінің діни және саяси ниеттерін таңбауы керек.

101. Орта медициналық қызметкерлер емдеуді диагностикалаудың барлық қиын жағдайларында кеңес алу үшін дәрігерге жүгіне алады.

102. Орта медициналық қызметкерлер дәрігерлер туралы менсінбеушілік пікірін білдірмеуі керек, «медициналық қателіктер» немесе дұрыс тағайындалмаған

емдеу туралы қауесет пен өсек таратпауы тиіс.

103. Дәрігер орта медициналық персоналға құрметпен қарауды жолға қоюы және нығайтуы тиіс және оларға өзінің үстемдігі тұрғысынан қарамауы керек.

104. Дәрігер орта медициналық персоналдың кәсіби білімі мен дағдыларын арттыруға көмек көрсете алады.

105. Орта медициналық персонал жаман әдеттерден аулақ болуы және алкогольдік, есірткілік, уытты мас күйінде міндеттерді орындауға жол бермеуі, жеке гигиена ережелерін сақтауы тиіс.

6.4. Орта медициналық персоналдың пациентпен қарым-қатынасы

106. Науқастардың алдында қойылған диагнозды талқылауға, жүргізіліп жатқан емнің дұрыстығына күмән келтіруге, сондай-ақ палатадағы көршілердің ауруларын талқылауға тыйым салынады.

107. Ауыр процедуралардың алдында орта медициналық қызметкерлер олардың мәнін, сәтті емдеу үшін қажеттілігін қол жетімді түрде түсіндіріп, психоэмоционалды шиеленісті жеңілдетуі керек.

108. Орта медициналық қызметкерлер емдеу процедураларын және өздерінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде ұстамдылық, сабырлылық пен әдептілікті сақтауы тиіс.

109. Ауыр науқастарға күтім жасайтын орта медициналық қызметкерлер процедуралардың дұрыстығын түсіндіруі керек.

110. Орта медициналық қызметкерлер тек өз құзыреті шегінде сөйлесуі керек (аурудың симптомдары туралы, болжамы туралы айтуға құқығы жоқ).

111. Орта медициналық персонал дәрігерлік тағайындауларды уақтылы және кәсіби түрде орындауы керек.

112. Орта медициналық персонал дәрігерге науқастың жағдайындағы кенеттен болған өзгерістер туралы дереу хабарлауы керек.

113. Орта медициналық персонал науқас болмаған кезде дәрігерлік тағайындауларды орындау процесінде күмән туындаған кезде барлық нюанстарды әдепті түрде анықтауы керек.

114. Негұрлым тәжірибелі орта медициналық персонал қызметкерлері тәжірибесі аз орта медициналық қызметкерлермен өз тәжірибелерімен бөлісе алады.

115. Орта медициналық персонал пациенттерге олардың жасына немесе жынысына, ауруының сипатына, нәсіліне немесе ұлтына, діни немесе саяси сенімдеріне, әлеуметтік немесе материалдық жағдайына және басқа да айырмашылықтарына қарамастан құзыретті көмек көрсетуі тиіс.

116. Орта медициналық персонал пациенттің емдеуді жоспарлауға және жүргізуге қатысу құқығын құрметтеуі керек.

117. Орта медициналық қызметкерлер пациенттерге тәкаппарлық, менсінбеушілік қарым-қатынас немесе қорлау көрсетпеуі керек.

118. Орта медициналық персоналдың пациентке өзінің моральдық, діни, саяси нанымдарын таңуға құқығы жоқ.

119. Бірнеше пациентке медициналық көмек көрсету кезектілігін белгілеу

кезінде орта медициналық персонал қандай да бір кемсітушілікке жол бермей, тек медициналық өлшемшарттарды басшылыққа алуы тиіс.

120. Орта медициналық қызметкерлер пациентке зиян келтіргісі келетін үшінші тұлғалардың әрекеттеріне немқұрайлы қарамауы керек.

121. Тәуекелге толы медициналық араласуларды жүргізе отырып, орта медициналық персонал қауіпсіздік шараларын, пациенттің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін асқынулардың туындау қаупін азайтуды көздеуге міндетті.

122. Орта медициналық қызметкерлер пациенттің туыстарына денсаулық жағдайы туралы емдеуші дәрігердің келісімімен ғана хабарлай алады.

123. Орта медициналық персонал пациенттің немесе оның заңды өкілінің (кәмелетке толмаған адамды және-немесе сот әрекетке қабілетсіз деп таныған азаматтарды емдеу кезінде) кез келген медициналық араласуға келісу немесе одан бас тарту құқығын құрметтеуі тиіс.

124. Орта медициналық персонал өз біліктілігіне қарай пациентке медициналық процедурадан бас тартудың салдарын түсіндіруі тиіс.

125. Орта медициналық персонал кәсіптік міндеттерін атқаруына байланысты сеніп тапсырылған немесе белгілі болған пациенттің денсаулық жағдайы, диагнозы, емі, оның ауруының болжамы, сондай-ақ пациенттің жеке өмірі туралы ақпаратты үшінші тұлғалардан құпия сақтауға тиіс.

126. Орта медициналық персоналдың клиенттер туралы құпия ақпаратты, ол қандай түрде сақталса да таратуға құқығы жоқ.

127. Орта медициналық қызметкерлер қажет болған жағдайда әріптестеріне көмектесе алады, сонымен қатар емдеу процесіне көмек көрсетеді.

128. Орта медициналық қызметкерлер пациентке емдеуші дәрігер тағайындаған емдеу бағдарламасын орындауға көмектесуі керек.

129. Орта медициналық персонал өз біліктілігін үнемі арттыруы және ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысуы керек.

6.5. Кіші медициналық персонал

130. Аға мейірбике/Бас мейірбике кіші медициналық персоналдың жұмысын бақылайды және күнделікті тәрбие жұмысын жүргізуі керек.

131. Аға мейірбике/Бас мейірбике кіші медициналық персоналдың жұмыс сапасына, науқастарға қызмет көрсету мәдениетіне, ауруханадағы жайлылық, тазалық пен тәртіпке жауап береді.

132. Кіші медициналық персонал өзінің функционалдық міндеттерін сапалы орындауы, іскерлік субординацияны және қызметтік тәртіп ережелерін сақтауы тиіс.

133. Кіші медициналық персонал қызметкерлері ұқыпты болуы және жеке гигиена ережелерін сақтауы керек.

134. Кіші медициналық персонал қызметкерлері Ұйым және басқа адамдармен қарым-қатынас жағдайында мінез-құлдық ережелері бойынша қатаң нұсқаулықтан өтуі керек.

135. Кіші медициналық қызметкерлер барлық қызметтік мәселелерді Аға мейірбикемен/Бас мейірбикемен шешуі керек.

136. Кіші медициналық қызметкерлер пациенттің алдында әріптестерімен қарым-қатынасын бұзбауы керек.

6.6. Медицина қызметкерлерінің ақпаратты ашуы

137. Пациент туралы медициналық ақпарат:

- 1) пациенттің жазбаша келісімі бойынша;
- 2) анықтау, тергеу органдарының, прокуратура мен соттың дәлелді талабы бойынша;
- 3) егер құпияны сақтау пациенттің және (немесе) басқа адамдардың денсаулығы мен өміріне елеулі түрде қауіп төндірсе (қауіпті жұқпалы аурулар);
- 4) емдеуге табылатын басқа мамандарды тартқан жағдайда олар үшін осы ақпарат кәсіби қажетті болғанда ашылуы мүмкін.

138. Ғылыми зерттеулер, студенттерді оқыту және дәрігерлердің біліктілігін арттыру процесінде пациенттерге қатысты медициналық ақпаратқа қол жеткізуге құқығы бар аурухананың лауазымды адамдары мен қызметкерлері аталған ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етуге міндетті.

139. Медициналық сипаттағы жарияланымдар, дәрігерлердің ғылыми форумдарда сөйлеген сөздері, баспасөзде, радио мен теледидарда ағартушылық қызмет әдеп тұрғысынан мінсіз болуы, сондай-ақ объективті ғылыми-практикалық ақпаратпен шектелуі және жосықсыз бәсекелестік, жарнама элементтерін және жарнаманың кзін қамтымауы тиіс.

140. Бұқаралық ақпарат құралдарының, қоғамдық және өзге де ұйымдардың өкілдері жүгінген кезде дәрігерлер және/немесе орта медициналық персонал өз құзыреті шеңберінде:

- 1) қандай да бір ауру бойынша теориялық ақпарат ұсынуға;
- 2) денсаулық сақтау саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттардың ережелері және оларды практикада қолдану тәртібі туралы ақпарат беруге;
- 3) жоғары тұрған ұйымдар, медициналық мекемелер, емдеу технологиялары туралы ақпарат беруге;
- 4) басшының келісімімен бөлімше, мекеме бойынша қолда бар статистикалық ақпаратты ұсынуға;
- 5) бөлімшеде, мекемеде қолданылатын емдеу технологиялары туралы ақпарат ұсынуға;
- 6) санитариялық-эпидемиологиялық сипаттағы ақпарат ұсынуға құқылы.

141. Бұқаралық ақпарат құралдарының, қоғамдық және өзге де ұйымдардың өкілдері жүгінген кезде дәрігерлердің және/немесе орта медициналық персоналдың:

- 1) пациенттер, оның ішінде қайтыс болғандар туралы ақпарат беруге;
- 2) нақты азаматтың медициналық көмекке жүгіну фактісі, оның емделуі, шығарылуы, қайтыс болуы және т. б. туралы ақпаратты растауға және теріске шығаруға;

3) пациентті (пациенттерді) тануға болатын фото-бейне материалдарды ұсынуға құқығы жоқ.

6.7. Іскерлік әдеп кодексін және аурухананың өзге де ішкі құжаттарын бұзу туралы мәліметтерді жинау және қарау тәртібі

142. Аурухана Лауазымды адамдары мен Қызметкерлерінің бекітілген Іскерлік әдеп нормаларын, заңнама және аурухананың ішкі құжаттарының нормаларын бұзғаны анықталған жағдайда құрылымдық бөлімше одан әрі құзыретіне мәні бойынша осындай өтініштерді шешу жататын аурухананың тиісті органдарына қарауға және шешім қабылдауға жіберу үшін материалдар қалыптастырады.

143. Мүдделі тұлғалар өздерінің тікелей басшысына немесе әдеп комиссияның төрағасына аурухана Лауазымды адамдары мен Қызметкерлерінің заңсыз және әдептен тыс әрекеттері туралы хабарлай алады.

144. Әдеп комиссиясының хатшысы қарауға өтінішті қабылдап:

1) өтініш беруші өз құқықтарын қорғау және/немесе іскерлік әдеп нормаларының бұзылуын және іскерлік әдеп нормаларын бұза отырып қабылданған шешімдерді және/немесе әрекеттерді (әрекетсіздікті) жою үшін пайдалануға құқылы тәсілдер мен құралдарды түсіндіруге;

2) өтінішті құзыретіне осындай өтініштерді мәні бойынша шешу жататын аурухананың тиісті органдарына беруге міндетті.

145. Қарау нәтижелері мен қабылданған шешімдерді Байқау кеңесінің хатшысы өтініш білдірген адамға Байқау кеңесі немесе Аурухана басшысы шешім қабылдаған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде хабарлайды.

146. Әдеп комиссиясының лауазымды адамдары мен хатшысы Кодекс ережелерін, заңнама және ішкі құжаттардың нормаларын бұзу туралы мәліметтерді қараудың құпиялылығына кепілдік береді. Өтініш білдірген адамның құқықтарына қысым жасалмауы тиіс.

147. Әдеп комиссиясы хатшысының өкілеттігіне қызметтік тергеу жүргізу кірмейді.

7. Бақылау шаралары

148. Аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері Кодекстің талаптарын қатаң сақтауға және Кодекстің кез келген бұзушылықтары туралы жазбаша нысанда хабарлауға міндетті. Лауазымды адамдар мен Қызметкерлердің құқықтарының бұзылуына әкелетін кез келген жағдай заңнама және аурухананың ішкі құжаттарының нормаларына сәйкес қаралуы тиіс.

149. Аурухананың Лауазымды адамдары аурухананың стратегиялық мақсаттарына жету үшін іскерлік әдептің негізгі құндылықтары мен принциптерін ескере отырып іскерлік шешімдер қабылдайды және олардың алдына қойылған міндеттерді жүзеге асыруға толық жауап береді.

150. Аурухананың әдеп комиссиясының төрағасы өз құзыретіне сәйкес тиісті құрылымдық бөлімшелермен/аурухана органдарымен кеңестер жүргізу арқылы оларға қажетті мәліметтерді бере отырып, Кодекс талаптарының

бұзылуына байланысты проблемаларға ден қоюға міндетті. Кеңестер беру жөніндегі іс-әрекеттер жазбаша түрде ресімделуі мүмкін.

151. Аурухана Кодексті ашық талқылауға дайын Қызметкерлерді көтермелейді және оны жетілдіру бойынша кез-келген сындарлы ұсыныстарға оң көзқараспен қарайды.

152. Кодекс талаптарын түсіндіруге және/немесе жұмыс барысында туындаған әдеп мәселелеріне қатысты мәселелер бойынша, сондай-ақ Кодекс талаптарын бұзу, сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қайшы әрекеттер фактілері бойынша аурухананың Лауазымды адамдары мен Қызметкерлері, сондай-ақ іс серіктестері мен мүдделі тұлғалар Байқау кеңесінің хатшысына жүгінуге құқылы.

153. Қызметкерден мүдделер қақтығысына, заңнама мен ішкі құжаттардың бұзылуына байланысты барлық оқиғалар мен себептердің нақты сипаттамасы талап етіледі. Бұл тұрғыда баяндаған Қызметкер өзара сенімді бұзушы болып саналмауы керек. Бұл Қызметкердің ауруханаға деген адалдығының көрінісі болып табылады және ауруханадағы ынтымақтастыққа нұқсан келтірмейді. Қызметкер сенімді және нақты мәліметтерді хабарлауға міндетті және күдікті фактілерді немесе мән-жайларды және осындай түрдегі кез келген заңсыз әрекеттердің белгілерін жасырмауы тиіс.

7-ТАРАУ. ҚОРЫТЫНДЫ

154. Осы Кодекстің нормаларын сақтау аурухананың барлық лауазымды адамдары мен қызметкерлері үшін міндетті болып табылады. Осы Кодекстің нормаларын бұзу заңнамада белгіленген тәртіпте жауаптылыққа әкеп соғады.

155. Аурухананың әдеп комиссиясы өзектендіру және жетілдіру мақсатында осы Кодекстің талаптарын қайта қарайды және жетілдіреді, олардың тәжірибеде қаншалықты іске асырылатынын талдайды, сондай-ақ қажет болған жағдайда оған ұсыныстар мен ұсынымдарды ескере отырып, өзгерістер және/немесе толықтырулар енгізеді.

Іскерлік әдеп кодексіне
қосымша

Растау нысаны

Осы нысанды Іскерлік әдеп кодексінде белгіленген іскерлік әдеп принциптері мен мінез-құлық ережелерін мұқият зерттегеніңізді, түсінгеніңізді және адал орындауға міндеттенгеніңізді растау үшін пайдаланыңыз.

Толтырылған және қол қойылған растау нысаны емханада еңбек және/немесе лауазымдық міндеттерін орындау басталған сәттен бастап емханада еңбек міндеттерін орындау мерзімі ішінде емхананың әрбір қызметкерінің жеке ісінде сақталады.

Растау

(Түісті ұяшықтарды белгілеу арқылы осы нысанды толтырыңыз, қол қойыңыз және кадр жұмысына жетекшілік ететін құрылымдық бөлімшеге жіберіңіз).

1.	Мен аурухананың Іскерлік әдеп кодексін зерттегенімді және түсінгенімді растаймын
2.	Мен Іскерлік әдеп кодексінде белгіленген іскерлік әдеп принциптерін және мінез-құлық ережелерін адал ұстануға міндеттенемін
3.	Мен ауруханадағы Еңбек және/немесе лауазымдық міндеттерді орындау мерзімі ішінде жылына кемінде бір рет аурухананың Іскерлік әдеп кодексінде белгіленген іскерлік әдеп принциптерін және мінез-құлық ережелерін зерттегенімді, түсінгенімді және ұстануға міндеттенгенімді растауға келісемін

ТАӘ _____

Қолы _____

Күні 20 _____ жылғы « _____ » _____